



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

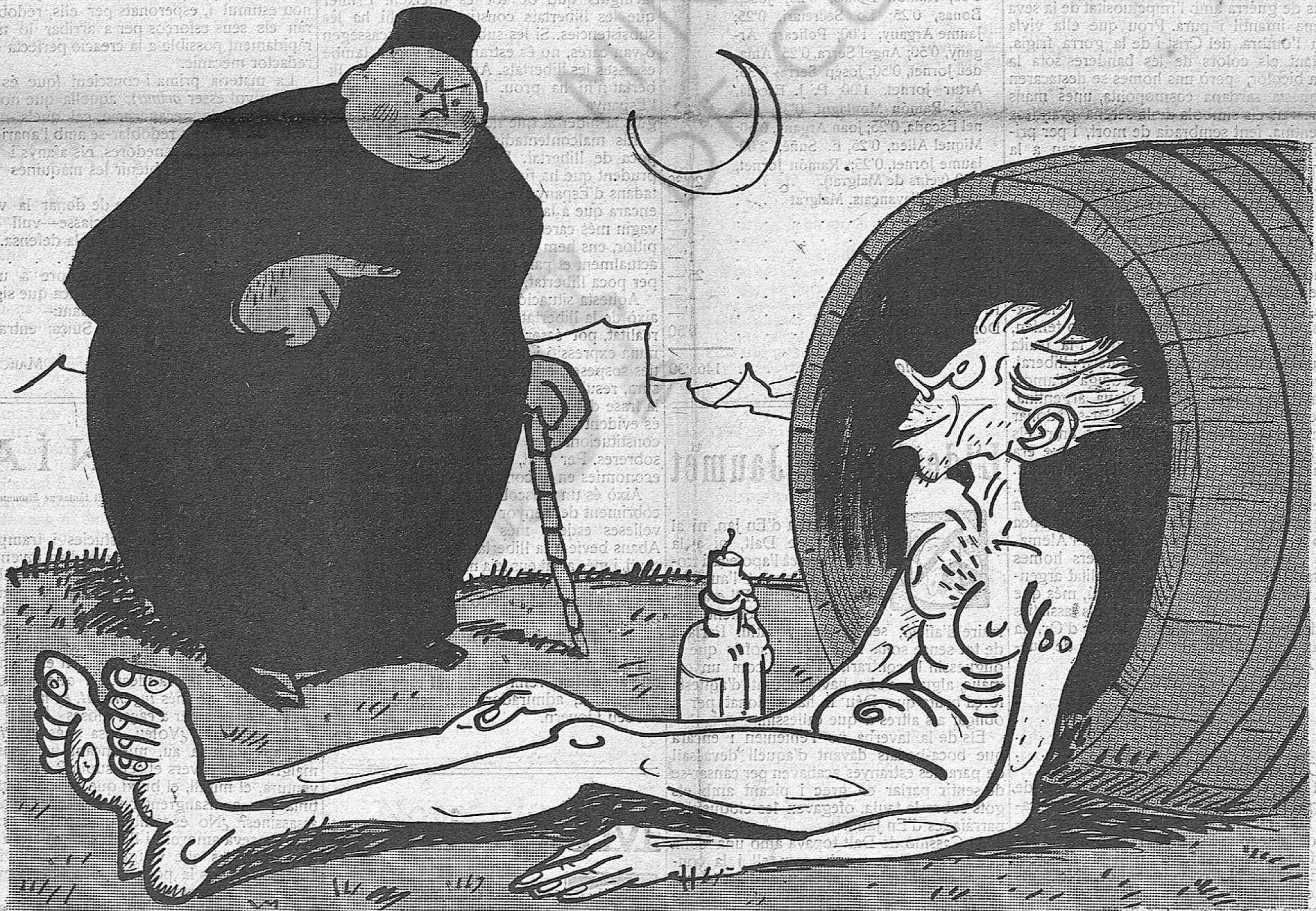
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANQER, 2'50

EL MODERN DIÓGENES



— Què voldries, pobre pecador?

— Molt poca cosa... Que no'm vinguessis a importunar.

Aquest número ha sigut revisat per la censura militar.

L'agost i l'octubre

Per a molts, era el passat agost el mes de les grans esperances. Però, a l'hora de la collita, no van obtenir sinó desil·lusions.

Ara les esperances tornen. El mes d'octubre és esperat amb expectació creixent. Hi ha, no obstant, una diferència. Pel mes d'agost, la gent creia que la renovació política de l'Espanya havia de venir d'un cop violent, mentres que avui creu que el mes d'octubre realitzarà aqueixa renovació d'una manera pacífica i legal.

Veurem si l'octubre ens donarà els fruits daurats. Beneides les collites tardanes, si són bones collites. Si l'octubre dugués a unes altres desil·lusions, un hom arribaria a conclusions molt tristes. Resultaria, en efecte, que la renovació no és possible, ni violentament ni pacíficament, i que, per tant, no hi ha altre remei que seguir com fins ara, vivint dins l'estany llotós del sistema dels dos partits turnants.

ARGENTINA Per les víctimes



AVEU llegit el «Cant a l'Argentina», d'En Rubén Dario? Van desfilar totes les races acollides per la terra fraternal, els francs i els tudescs, i els espanyols, i els lligurs, i els jueus i tots els que en el vell continent perseveraven en els odís ancestrals, tots els que persistien en ésser Cain i Abels, recuperaven en l'Argentina l'amor humà perdut. Sota el sol simbòlic de la bandera argentina, el sol de la pampa ubèrrima, dels grans rius feconds, dels boscos generosos, se realitzava la confraternitat humana. Argentina era l'Internacional. I per això tots nosaltres la beníem.

Aquesta terra, creada per a les cullites triptolèmiques, ara se prepara per a les destruccions, i ella que era la realització de la pau ideada pels utopistes, comença a cridar veus de guerra amb l'impetuositat de la seva ànima infantil i pura. Prou que ella vivia sota l'ombra del Crist i de la gorra frígia, juntant els colors de les banderes sota la seva bicolor, però uns homes se destacaren d'aquesta sardana cosmopolita, unes mans trencaren els símbols de la serena grandesa argentina, fent sembrada de mort, i per primera vegada els estrangers mancaren a la hospitalitat gaucha.

Una terra hi havia al món sagrada: l'Argentina. Cantà Rubén: «Te vares obrir com una magrana, Argentina; te gonflares com un pit; te redreçares com una espiga a tota raça desolada, a tota humanitat trista, als vagabonds i als pàries.» Sí, sí, el lloc que demanaven sota el sol els alemanys, el trobaren sota el de l'Argentina, i la llar que els expulsà de Prússia, i la llibertat que no tenien, i el pa blanc, i el vi confortador, i la fruita exquisida, i l'home moreno fratern i lliberal, i la dona de cabell negre, pròdiga d'amor. Igual que Colom, al tocar platja argentina, aquests homes havien d'agenollar-se i donar gràcies a Déu per haver conservat, entre els pobles adversaris, una Argentina, que era com un temple amb dret d'assil i taula comú.

I ara en guerra, alemanys i argentins. Fixeu-vos-hi, amics, que d'ençà de la seva independència, la primera nació europea amb la que guerrreja l'Argentina és l'Alemanya. Fixeu-vos-hi que els primers homes acusats de mancamen a l'hospitalitat argentina, són els alemanys, i que ningú, més que ells, des de que els europeus i els asiàtics acudeixen al nou poble del Velló d'Or, ha tingut de baixar els ulls pels carrers de Buenos Aires.

Oid, mortales, oid el grito sagrado... El crit sagrat, aquesta vegada era el de guerra. I en aquestes tribulacions americanes, hem escoltat, plens de tristesa, vingudes de la segona Espanya i amb accent argentí aquelles paraules d'En Maragall: «¿On ets Espanya? No et veig enlloc. ¿No sents la meua veu atronadora? ¿Has desaparegut de entendre an els teus fills? Adéu, Espanya».

PARADOX

Aquest número ha sigut revisat per la censura militar

Pesetes	
Suma anterior	1404'00
J. Miró Vilavertr	0'50
Miquel Compte, 0'30; Josep Aleu, 0'50; Remigi Jornet, 0'50; Pelegrí Vives, 0'50; Josep Argany, 0'50; Víctor Jornet, 0'50; Víctor Montané, 0'25; Joan Masip, 0'50; Francesc Ortiga, 0'25; Pere Sentís, 0'25; Un descamisat, 1'00; Jaume Olivé, 0'50; Florià Sedó, 0'25; Salvador Solé, 0'50; Estanislau Rocamora, 0'25; Josep Jornet, 1'00; Carlos Montané, 0'25; Agustí Argany, 0'50; Agustí Serra, 0'25; Trinitari Sedó, 0'25; Joan Jornet, 0'25; Jaume Jornet, 0'30; Jaume Maymó, 0'25; Valeri Montané, 0'25; Josep Abella, 0'25; Antoni Nicolao, 0'50; Ramón Olivé, 1'00; Ramón Bonas, 0'25; Josep Bonas, 0'25; Lo Secretari, 0'25; Jaume Argany, 1'00; Policarp Argany, 0'50; Angel Serra, 0'25 Amadeu Jornet, 0'50; Josep Serra, 0'35; Artur Jornet, 1'00; P. J. Escolà, 0'25; Ramón Montagut, 0'25; Manel Escoda, 0'25; Joan Argany, 0'50; Miquel Alleu, 0'25; E. Suñé, 2'00; Jaume Jornet, 0'25; Ramón Jornet, 0'50 (veïns de Malgrat).	20'30
Un grupu d'avançats. Malgrat	5'—
LL. T.	5'—
Juan Barceló.	2'—
J. G.	1'—
D. A.	25'—
Un vilanoví.	1'—
R. P. de Llagostera	1'—
Domingo Casademunt	0'50
Suma i seguirà.	1465'30

L'ideal d'En Jaumet



I a la taverna d'En Jan, ni al Casino de Dalt, ni a la tertulia de cà l'apotecari trobava En Jaumet l'auditori que li convenia. Ell era disputador de naixement, xarraire d'afició, set-ciències vocatiu. Parlava de tot sense solta i no podia sofrir que li duguessin la contraria. Forsut com un camàlic, alguna volta havia abusat d'aquesta força bruta que Déu li havia donat per a obligar als altres a que callessin.

Els de la taverna no l'entien i encara que boca-badats davant d'aquell devassall de paraules estranyes acabaven per cansar-se de sentir parlar en grec i picant amb els gots sobre la taula, ofegaven les eloqüents parrafades d'En Jaumet.

Al Casino de Dalt topava amb una colla que tenien tan poca solta com ell i la conversa degenerava aviat en una disputa barroera, en la que sempre guanyava el que tenia més forta la veu i deia les bestieses més seguides.

A cà l'apotecari no hi anava gaire sovint. Els habituals concurrents a la rebotiga eren intel·lectuals de bona fusta que prenien el pèl an En Jaumet de una manera tan fina,

que quan el xerraire impenitent se n'adonava ja tenia el cap més calvo que'l genoll. I una vegada que al adonar-se de l'afeitada volia imposar-se a cops de puny, l'apotecari li va donar una injecció de ridiculina que'l va fer anar vuit dies amb la cua entre cames.

En Jaumet no sabia avenir-se de que no fós escoltat a tot arreu com un Déu. Ell era l'amo del poble pels seus diners, per tenir el pare alcalde, per haver anat a estudi a Barcelona, per tenir un Diccionari gran a casa seva. Allò havia d'acabar-se i ell havia de trobar un auditori que no'l contradís i que'l deixés desbarrar a gust tota la estona que ell volgués, fins que tingués la llengua i les barres fatigades de xerrar.

I En Jaumet s'ha sortit amb la seva. Ara cada tarde discurseja a pleret entre mig de dotzenes de persones que no'l contraduen.

El lloc on esbrava En Jaumet la seva xerrameca és el cementiri del poble. ¡Allà sí que desbarra en pau i tranquil·litat!

JEPH DE JESPU

«Hay bastante libertad»



o ha dit el senyor Dato. El president del Consell troba que a Espanya hi ha actualment prou llibertat. Així ho ha declarat davant dels periodistes. I el gloriós senyor Dato és un home que sempre te raó.

Com que ja tenim prou llibertat, el Govern no té cap pressa en restablir la normalitat constitucional, posant novament en vigor les garanties i alçant l'estat de guerra. No vé d'aquí. Les llibertats sospeses no són un article de primera necessitat. Tot-hom se'n pot passar perfectament, fóra dels malavinguts que de tot es queixen. Primer que les llibertats constitucionals hi ha les subsistències. Si les subsistències escassegen o van cares, no és estrany que vagin també escasses les llibertats. Amb una mica de llibertat n'hi ha prou. I la gent que habita l'Espanya, estalvia amb més gust la llibertat que no pas els queviures.

Els malcontentadços diran que n'hi ha poca de llibertat. Però, dins el mínim prudent que ha fixat el senyor Dato, els ciutadans d'Espanya respiren viuen i mengen, encara que a la tenda i a la plaça les coses vagin més cares. Pensant que podriem estar pitjor, ens hem de consolar. I consti que si actualment el país es plany una mica, no és per poca llibertat, sinó per poca vianda.

Aquesta situació d'avui ens demostra que això de la llibertat és un article de luxe. En realitat, pot ésser reduït el seu ús a la mínima expressió i fins suprimit. Si amb garanties sospeses, estat de guerra i previa censura, resulta que els espanyols tenen, segons la frase del senyor Dato, «bastante libertad», és evident que en els temps de normalitat constitucional, les llibertats són excessives, sobreres. Per tant, poden ésser fetes fetes economies en el consum de les llibertats.

Això és un descobriment, un genial descobriment del senyor Dato, que a les seves velles esdevé més «sociòleg» que mai. Abans beviem la llibertat pel broc gros del cantí, i més aviat ens feia mal. El senyor Dato, amb el seus dignes companys de ministeri, ens la fa beure d'un rajolinet, i ja en tenim prou.

Hay bastante libertad.

I aquí a Espanya anem tan bé, que diu que ara volen venir dotze mil espanyols de l'Argentina, admiradors del senyor Dato i del seu Govern.

FULMEN

Màquines



SEGONS ha dit la premsa diària, aviat se posaran al servei públic, en els establiments i llocs més concorreguts de la ciutat, uns aparells automàtics expenedors de diaris.

No seguirem endavant, sense protestar de

la competència ruïnosa que això ve a fer a la simpàtica i nobilíssima classe de venedors de periòdics, animació dels carrers, arxiu de sensacionalismes, nunci de fantasies.

Hem dit competència ruïnosa i pot-ser hem exagerat. No és possible que entre la màquina muda, freda, automàtica i el venedor cordial, xerraire, fantasiós i periodista, la majoria del públic no's decanti vers aquest sense vacil·lacions.

Però... seguim parlant de les màquines. Segons sembla, cada una d'elles portarà el títol del diari que venen. El seu funcionament és senzill: tirar cinc cèntims per una esletxa. I quan no hi han més diaris, l'esletxa se tanca automàticament.

Davant d'aquesta innovació, enfront a aquest nou venedor de diaris, quiet, callat, que no crida, ni replica, ni atabala, ni inventa, alguns resten embadalits.

Els propietaris d'alguns diaris barcelonins voldrien que aixís com s'ha trobat la màquina venedora, se trobés la màquina redactora.

Ah! Un redactor automàtic, mecànic i que pogués pagar-se amb cinc cèntims cada article! N'hi ha que sols de pensar-ho, se desmaïen de gust. Perquè aquest redactor-màquina, aquesta redacció automàtica i mecanitzada és l'ideal de molts directores i propietaris de diaris barcelonins. En moltes redaccions fa anys que s'estan fent, amb persistent energia, llargues i detallades experiències per a la consecució del redactor-màquina. Cal confessar que, si no sempre han sigut satisfactòries, en més d'una ocasió la materia prima s'ha revoltat, en molts casos, el resultat obtingut després d'alguns mesos de manipulació, s'ha acostat molt al home-màquina i somniat pels experimentadors.

Es de creure que l'aparició de les màquines venedores, farà redoblar l'afany, el zel —desinteressadament científic, no vagin a pensar una altra cosa— dels propietaris i directores de que parlarem, hauran sentit un nou estimul i, esperonats per ells, redoblaran els seus esforços per a arribar lo més ràpidament possible a la creació perfecta del redactor mecànic.

La materia prima i conscient (que és la que no vol ésser prima), aquella que no és susceptible de mecanització, cal que's posi en guarda. Van a redoblar-se amb l'aparició de les màquines venedores, els afanys i les experiències per a obtenir les màquines redactors.

Ens creiem en el deure de donar la veu d'alarma, per a que tota la classe—vull dir la materia prima—se disposi a la defensa.

Decididament: Preferim sempre a una màquina venedora, per automàtica que siga, un ballet esparracat que va cridant:

—Amb la batalla naval de Suïça; entrada dels alemanys a Berlín!

MARCEL

SINFONIA

El fantasma Humanita



ENTRE les astucies i trampes que els homes han inventat per a enganyar als aucells, n'hi han que demostren més que altres la ferotgitat del seu inventor, aixís com n'hi han que se caracteritzen per reflexar un més humanitarisme en els sentiments del que les va idear. La que pot-ser se presenta amb més ingenuitat, és la nomenada «mirallets per a caçar aloses».

Efectivament. ¿Voleu cosa més poètica que atreure una au, mitjançant un espill, malgrat siga envers el seu suplici? ¿Es, per ventura, el mirall, el butxí que espera la víctima per a ensangrentar-se les seves mans assassines? ¿No és també un espill el que, amb la seva amorosa i lluenta cara, atrau a les damiselles que viatgen en els tramvies anglesos envers la porta deguda, per a evitar-les hi un percaç?

Ah! No és el mirall en sí el que captiva i assassina les càndides aloses, no; el mirall es limita (i és força confessar-ho, pesi a tot el sentimentalisme de la seva poesia) a fer les vegades!

A fer les vegades de caçador, mirat amb

els ulls dels que vàrem nàixer *racionals*; a fer les vegades d'*inquisidor*, d'*assassí*, mirat amb els ulls de les víctimes.

Ah, si els aucellets tinguessin dintre del seu caparró una part proporcionada de la matèria gris i blanca que omple el nostre crani! Quin esglai no tindrien al veure un trocet de vidre açogat!

Imaginem-nos les reflexions que suggereix la presència d'una *argolla*, d'una *guillotina*, d'una *trapa*, la *boca* d'un *pou*, el *caire* d'una *timba*... Nosaltres no hi veiem solament el troç de ferro més o menys treballat, més o menys esmolat; el troç de fusta que podria molt bé servir de porta; la crosta de la Terra mostrant-nos la *bellesa* aspre dels seus capritxos. Nosaltres hi veiem tot allò de que és símbol. Nosaltres hi veiem la descarnada mà amb la fatídica dalla, menaçant-nos. Nosaltres hi veiem la monstruositat d'un *espectre*, d'un *fantasma*.

Però els mirallets, dintre la *capacitat* de les aloses, sempre seran mirallets lluents i atractius. Mentres no trobin (cosa impossible entre les aloses) un medi de transportar-se a la realitat, sempre seran víctimes dels reflexes dels *inofensius*, *humanitaris*, *ingènus* i *poètics* mirallets.

I pensar que per aquests móns de Déu hi han tantes *gabies*, curulles a voltes, de cànides aloses!...

I pensar que les *gabies* poden afectar, per a més ludibri, la figura d'una *casa*, d'una *torre*, d'un *castell*, d'un *barcol*!...

I que hi hagin tants *mirallets*, lluents com la *moneda*, platònics com la *política*, amorosos com una *reina*, poètics com la *pàtria*, ambigus com l'*ordre públic*!...

Tot són troços del mirall *socialisme*. Tot són bocins del gran espill *Humanitat*.

Si les aloses poguessin canviar-nos llurs papers, a bon segur que dirien: «Mireu-los com s'enlluernen amb els raigs de llum de aquell sublim i immens mirall. Mireu-los com s'estasiën, perquè no oviren els *caçadors*. Si se'n adonessin, no veurien solament els reflexes del poètic mirall, sinó que veurien l'immens *espectre*, el gran *fantasma Humanitat*!»

SAMUEL ROCA I RODÓ

SONATA CV

Alvaro M. Camin.—Guillermo de Boladeres.—Jaime Trabal.—José Milà y Pi.—Pablo Sáenz.—Cayetano Pareja.—Juan Gassó.—Luis Cirera i endavant... etc., etc., etc.

Què vos sembla?
Sí, homes, si ja ho sé lo que vos sembla: bons caps per poms d'escala.

Doncs bé, aquests poms d'escala han fet escriure una cosa, que *El Noticiero Universal* nomena «Documento interesante». I en veritat vos dic, bony, que ho és d'*interesante*!

Després de parlar-nos de la última revolució (?), que segons sembla podia ésser cosa terrible (el senyor Milà i Pi no oblidarà mai les mostres de simpatia que el poble de Barcelona li mostrà en una data memorable, deixant-li els balcons sense vidres i empaïtant-lo fins a la torratxa), de carrers fets rius de sang i de la mai prou retreta setmana tràgica, que tantes víctimes costà (més ne feu el tifus essent vos batlle, Boladeres), se planten davant de l'Ajuntament i li retreuen el que no hagi dedicat les deu mil pessetes, votades per a les víctimes dels successos, a llurs defensors, defensors de l'ordre que diuen ells, i que s'hagi atrevit a més: a voler repartir la quantitat votada sense demanar consell a ningú, ni al mateix Centre de la Defensa Social. Poques vergonyes de regidors, més que poques vergonyes! Sembla mentida que no hagin encarregat el repartiment al Pareja, al Camin, al Cirera i al de Santa Maria! Que no ho saben que's tracta de gent que no és necessari que *hagan protesta de los sentimientos de caridad que profesan y practican en favor de todos los necesitados, cualesquiera que sean sus creencias y opiniones?*

Co-co-ro-cok! No s'alabin, homes! Si això ho sab tot Barcelona. Filantròpics! Segurament que vostès desseguida se recordarien d'aquell moço de «La Valenciana» i d'aquelles dones, i de tants altres innocents. Però ja treuen l'orella, ja, per això.

Los mismos intereses materiales de Barcelona podrían quedar gravemente perjudicados

La temptació



—No siguis tonta!... Si no ho dius a ningú, ningú ho sabrà.

—Pero... i nostre Senyor?... Ell bé ho sab tot!...

—Ho veu tor, però tampoc ho xerra.

con el acuerdo a que nos referimos, aun aparte de la nota de ingratiitud que caeria sobre la ciudad nobilissima de nuestros amores, porque con el tiempo podrían dar lugar a funestas consecuencias.

La ciudad de llurs amors?... Es clar, com que el que no hi té cases, hi té papers en el Banc.

Després acaben esperant que l'Ajuntament tornarà enrera de son acord i els donarà gust an ells.

A quin temps pensen que vivim? Al d'En Planas i al d'En Comas? Tornin-se'n al llit, que això és la lluna, senyors protectors del necessitat, *cualquiera que sean sus creencias y opiniones.*

I pensar que això passa en els temps d'En Dato, del defensor de l'obrer!
En fi, prou.

Acabat, amèn Jesus, a la porta n'hi ha un fus.

Que els trens a Espanya anaven malament, prou que ho sabíem tots. Que de tant en tant descarrilaven, també; que arribaven amb retràs, encara més. Ara, lo que no sabíem és que els correus montessin als mixtes. Lo trist és que aquests equilibris porten desgracies molt sensibles; són molts ferits i sobre tot masses morts per una cosa aixís.

Ja ho va dir En Sánchez Guerra:
—Es molt trist! La culpa és que hi han masses trens. Ne farem treure alguns.

I restà tan tranquil.
A l'endemà, l'express que portava a don Dato anà amb prudència per por de repetir les desgracies, arribà una mica tard i el Sánchez que s'esperava en l'estació, clamà:

—Això és intolerable! La culpa la tenen els trens mixtes i de carga. Els haurem de suprimir.

A la salut de don Dato, bevem-hi, encara que sia de bades.

MORITZ XXVII

Notes de fóra

Carme.—A mitjans d'aquest mes morí don Pere Trabal Vallés, veí de Carme, ferm liberal que comptava amb grans simpaties.

Afiliat al partit republicà federal, als 19 anys agafà el fusell en defensa dels ideals revolucionaris.

Es distingí molt en les lluites socials de la comarca del Noia, essent sempre una pesadilla pels burgesos, havent-se trobat alguna vegada que aquests, per a treure-se'l d'aprop, li decla-

raren l'immoral pacte de la fam; però ell sempre continuà lluitant pel desenvolupament dels seus ideals.

Ha mort als 69 anys d'edat.
En l'actualitat presidia el Comitè Republicà de la població.

El seu enterrament constituí una veritable manifestació de dol popular.
En pau descans!

DE RETORN

Hola!... Ja ha tornat de fóra?...
On era?

—Si haig d'ésser franc, ni ho sé. L'únic que puc dir-li és que lloc més amagat que aquell, no's troba a la terra. Quin silenci!... Quina pau!... Quina calma més hermosa!... Els tres mesos, que he passat en aquell recó apacible no crec que's borri'n mai de ma memoria.

—Dimontri!
Tan bé hi estava?

—Ni Adam al seu paradís... De serio. Quin país!... Allí no hi ha personatges ni eminencies; allí no se sent parlar d'ateneus ni de cassinos; allí no hi ha diputats, ni senadors ni *caudillos*; allí, si de tant en tant hi arriben alguns diaris, és perquè s'hi ha embolicat algun paquet que hi envien; allí, en fi, mai sentirà que ningú parli d'En Dato, ni d'En Cambò, ni de cap d'aquests gimnastes polítics que avui tenen ocupat el cartell.

—Si, doncs, que'l playo!...
No's trobarà poc estrany en l'ambient de Barcelona!...
—Perquè?... Què passa?...

—Passar, res, però de xerrameca, no'n vulgui més. El sarau que s'ha armat en els tres mesos que vostè ha viscut al camp és de debò un sarau d'*ordago*!...
—Em deixa amb un pam de nas! Jo què'm creia!...

—Què? ¿Que anava a seguir aquí, com allà, recitant anacreontiques?...
Pobre!... Tregui-s'ho del cap. S'han acabat els idil·lis!...

Carn escassa, cigrons cars, núvols de formes raríssimes, ombres de contorns estranys, crits que no's comprèn d'on venen, veus que no se sab on van... jaquest, aquest és el quadro que va a trobar-se aquí baix!... Sense que vostè s'expliqui perquè ni com, sentirà que'l seu còs, tot sol, s'agita i s'estremeix i...
—Ai, ai, ai!...

Vostè tracta d'espantar-me!...

—No; lo que vull és mirar si li aclareixo la vista, parlant-li amb sinceritat.

—Bonic déu-te-guard em dóna!...

—Què voldria, doncs, veïam?

¿Que l'enganyés, fent-li veure que això és un eden?... Jamai!

A la paleta del dia el rosa no hi és; ni el blau, ni el blanc: no hi ha més que'l negre.

més o menys atenuat, però negre de tots modos.

—¿Sab que pot-sè, al cap d'avall, en vista de la pintura que de la ciutat em fa, me'n tornaré cap a fóra?...

—No seria mal pensat!...

C. GUMÀ

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 21 AL 27 DE SETEMBRE

DE 1917

Per terra

Al front occidental, ha començat la tercera batalla de Flandes. Un primer atac anglès a l'est de Iprés, ha fet avançar els anglesos en una profunditat mitja d'un quilòmetre i mig en un front de dotze quilòmetres, fent més de 3.000 presoners. Un segon atac anglès, més formidable encara que el primer, està desenrotllant-se al mateix sector quan escrivim aquestes ratlles. Un atac alemany al nord de Verdún, cap a Beaumont, ha fracassat.

Al front oriental, els alemanys han trencat el front rus per la banda de Jacobstadt, fent uns 4.000 presoners i prenent material.

Al front italià, algunes accions parcials i un violent bombardeig de l'artilleria italiana sobre el Mont San Gabriele.

Al front de Macedònia, alguns violents combats, sense cap modificació important de la situació.

Per mar

Un torpeder anglès ha estat enfonsat per un submarí alemany al Canal de la Manxa.

Monitors anglesos han bombardejat les obres marítimes de Ostende, produint greus destroces, sobre tot al refugi de submarins.

Un submarí alemany ha estat enfonsat al Mediterrani per un torpeder japonès.

Per l'aire

El fet més important és el nou bombardeig d'algunes poblacions de l'est d'Anglaterra. El nombre de víctimes no ha estat tan gros com altres vegades.

L'aviador francès Guynèmer, *l'as dels asos* francesos, ha desaparegut durant el curs d'una expedició aèria. L'aviador alemany Voss, que segons els comunicats germànics, havia abatut cinquanta avions, ha estat ferit mortalment.

EL SENYOR ESTEVE

Ja els playno si els pobres que fan carotes li haguessin de copiar la fesomia!

Sorrut, no sent el goig ni l'alegria; per ell, riure i plorar, és fer ganyotes.

Si el sentís parlar, té un «deix» com les marmos, no gasta confiança ni amb sa tia; [tes; si mal no fa, no el fa per droperia; i el seny el té a peu pla; si; a ran de potes.

Però amb tot i essé un talós com no n'hi han coneix un geperut a quatre passes [masses; i veu volar un ruc per alt que voli.

Ja ho diu ell tot sovint fent el pallasso; —Al món, fillets, no hi som més que de passol!

Aquell que clou els ulls, ja ha begut oli!

JOAQUIM MALLEU



REPICS

SEGONS llegim en un diari, el senador senyor Junoy ha fet declaracions.

Ha fet declaracions i, entre altres coses d'aquelles que's presten a sucra-hi pa per lo molt substancioses que són, diu que ha dit: «Crec que no deu haver d'existir l'immunitat parlamentaria».

I ha afegit: «En un règim democràtic constitucional no hi té d'haver ciutadans inviolables».

Ho trobem encertat. Però si el simpàtic senador fés memòria...

Què me'n diuen del document que els senyors de les dretes han enviat al Ajuntament?

En ell protesten de que el Municipi no protesti de la protesta de juliol.

Tot són opinions.

I posats a opinar, nosaltres protestem de que les patums reaccionàries protestin de que l'Ajuntament no protesti de la protesta, etc... etc...

I ve't-aquí com un país que no pot ésser més catòlic se converteix en un país de protestants.

L'altre dijous, un dels nostres diaris més missaires portava la següent notícia:

«Mañana es dia de abstinència de carne».

I tot llegint això varem somriure.

Abans aquestes notícies no resaven pels pobres... Avui, ni pels pobres ni pels rics, que ni pagant troben carn a la Boqueria.

Una pila de conspicuus i de autoritats s'han reunit per a tractar de la carestia de les subsistències.

On s'han reunit?

Podem comptar, al «Royal», a la «Maison Dorée» o a càl «Afarta pobres»!

Menjant és com resolen millor els problemes de l'alimentació del poble.

Per a aixís que torni a publicar-se *El Progreso*, diu que s'encarregarà de la seva direcció l'aplaudit periodista senyor Cullaré.

Ara sí que veig venir una revolució en serio.

Una revolució contra la gramàtica i el sentit comú.

S'assegura que, en les pròximes eleccions municipals, els radicals i els regionalistes aniran, sinó units, en amigable combinació.

Lo que més convingui.

Si és en fi de bé, no hi tenim res que dir.

El Govern ha dit que ningú té mes ganes que ell de que s'aixequi l'estat de guerra...

Doncs miri, ningú ho diria.

Per ara el nou governador no ha fet més que visites i conferències. Un dia visita i l'altre conferència; al dematí, conferència i a la tarde, visita.

Vagi amb compte, perquè a poc que's descuidi se'n anirà de Barcelona sense haver fet res més.

Hi han carniceries—segons diuen—que venen carn de cabra, fent veure que és de badella.

Ja no vé d'aquí. Fa temps que en altres botigues venen una mena d'aigua bruta fent veure que és llet de cabra.

El senyor Andrade, ministre d'Instrucció Pública—no ho sembla oi?—ha anat a Granada, per mor del centenari del P. Suárez.

Fins l'hi han dedicat un banquet. Ell que sí, que els hi fa un discurs. De resultes, a Granada han jurat no obsequiar-lo tant, mai més.

En Dato escrigué un article per a *Le Matin*. Com a periodista està a la mateixa altura que com a governant.

Naturalment, parla de la vaga general. Però no diu res de l'estat de guerra.

Dintre de pocs dies començaran a ésser instal·lades unes màquines automàtiques per a la venda de diaris.

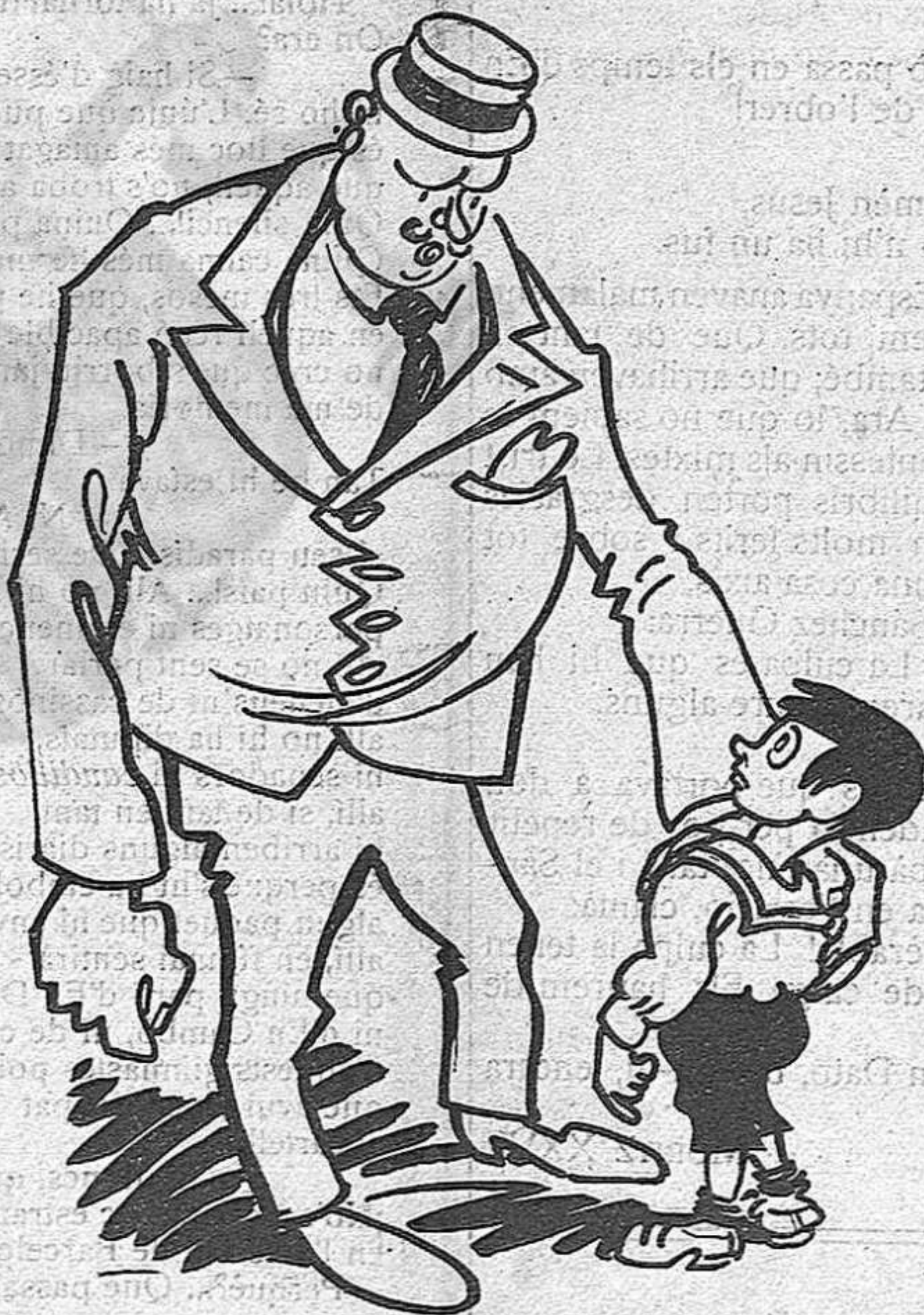
Aquesta sí que és una mala competència!

Sembla que els veïns de Centellas no volen

Paraules del President



— Llibertat? .. Encara voleu més llibertat de la que disfruteu?



— Hi tornaràs mai més?...
— Mentres jo sigui tan nano i vostè tan galiassa, no senyor.

que els hi arreglin l'arc històric que és gala dels seus carrers.
Està bé, Cada poble té ses costums. I a Centelles es veu que els hi agrada que es vegi la vellúria.

Però, per a que els aniràn a inquietar, Déu meu?
Es murmura que la qüestió de les jurisdiccions farà caure an En Dato,

I que pujarà un Govern de concentració a la manera preconitzada per En Francisquet de la «Lliga».

I que, en conseqüència, tindrem, per primer cop a Espanya, unes eleccions veritables, sinceres i honorades.

Avui fós i demà festa.

L'altre dia un diari volgué publicar uns articles de una llei espanyola vigent.

Què m'has dit!

La censura tatxa tots els que li feren rabia.

Pobre Llei, i pobres de nosaltres!

Les topades de trens i demés accidents ferroviaris estan a l'ordre del dia.

Oh, i les que veurem!

Fins se diu...

Fins se diu que d'aquí pocs dies, pot-ser d'aquí poques hores, descarrilarà el tren del Govern.

I els passatgers Dato, Sánchez i Companyia s'en aniràn a cà'n Pistras.

La tróca segueix enredant-se.

Sembla que la Argentina entrarà en guerra molt aviat al costat de les nacions aliades.

I si és cert que aqueix gran poble al últim fa un pensament...

és perquè's diu la Argentina; vol dir que estan bé d'argent.

Llegim en un butlletí de caràcter religiós: «En vista de la anormalidad en el servicio de trenes»...

Ja ho veieu, estimats llegidors.

Per a enterar-vos de la qüestió ferroviària no hi ha com llegir els butlletins dels carcatòlics.

No hi ha dia que no's digui que En Dato està a punt de restablir les garanties constitucionals.

Ja comença a semblar el conte del enfadós.

— Demà tornem a tenir garanties—diuen els corresponsals madrilenys.

— Qui ens ho garanteix?—responem els desgarantitzats.

Perquè En Dato... voleu dir que és algú En Dato per a restablir una cosa així?...

Diu un diari: «El gobernador civil está resuelto a emprender, con mano de hierro, una campaña moralizadora».

Perfectament.

Ja veurem quantes maquinetes d'aquelles d'enganyar pagesos denunciarà.

I ja veurem també com tractarà les properes eleccions.

S'ha anunciat el dol oficial per la mort de la reina de Bulgaria.

Alabat sia Corpus! S'ha de pendre tal com vé. És allò que's diu:

«Tan hi va el rei com el Papa; com aquell que no té capa».

!... hoy por tí, mañana por mí.

Un rector de fóra, que havia rebut una imatge de Sant Gaietà, predicava i deia:

— On el posarem aquest Sant Gaietà?... Si no m'ajudeu a fer-li un altaret, digueu-me: on el posarem?...

Al cap d'una estona tornava:

— Germans caríssims: cerqueu-me lloc per a Sant Gaietà... on el posarem, pobre sant, si no té altar?

Un feligrés, empipat, s'aixeca de la cadira i exclama:

— Posi'l aquí, que jo me'n vaig.

Preguntaren a un famós anticlerical:

— Com és que'ls capellans es mostren tan contraris a la cremació dels morts?

L'home contestà:

— Molt senzill: perquè sempre s'han estimat més cremar-los vius.

OBRA NOVA
Publicació oficial

ORTOGRAFIA CATALANA

segons el sistema adoptat per
L'Institut d'Estudis Catalans

(Accentuació gràfica i ortografia de lletres)

Un follet de 24 pàgines 0'25 pessetes

Impremta La Campana i L'Esquella, Olin, 8.— Barcelona